
Národní knihovna bude fungovat i během rekonstrukce, tvrdí generální ředitel

Národní knihovna bude fungovat i během rekonstrukce, tvrdí generální ředitel

Národní knihovna ČR prochází v současné době nezbytnou komplexní rekonstrukcí včetně barokních staveb Klementina. Jak bude v provizorních podmínkách zajištěn přístup k základním službám, zajímá mnoho badatelů i studentů nejen z Univerzity Karlovy, a proto se FF UK rozhodla uspořádat na své půdě diskusi, na niž pozvala vedení knihovny, aby mu dala prostor pro přestavení plánů rekonstrukce.

Na setkání, které proběhlo 21. ledna ve velké aule hlavní budovy FF UK, byli pozváni generální ředitel Národní knihovny ČR PhDr. Petr Kroupa a náměstek ředitele PhDr. Hanuš Hemola, doktor Hemola se však pro nemoc omluvil. Hostitelskou fakultu zastupovala doc. Mirjam Friedová, Ph.D. „Jsem vděčná panu řediteli Kroupovi, že bez váhání a vstřícně přistoupil na to, že by bylo dobře uspořádat tuto diskusi. Já sama považuji od svých studentských let Národní knihovnu a Filozofickou fakultu za sesterské instituce a byla bych ráda, kdybychom v budoucnosti spolupracovali mnohem více, než nám bylo umožněno dosud,“ řekla děkanka Friedová. Moderování diskuse se ujal člen akademického senátu FF UK doc. PhDr. Michal Pullmann, Ph.D.

Cílem této debaty bylo dát Národní knihovně prostor, aby se setkala s akademickou obcí, představila jí jednotlivé fáze rekonstrukce a odpověděla na otázky, které mnoho badatelů a studentů trápí. Zároveň měla dát akademické obci prostor pro vyjádření obav i zkušeností s využíváním služeb NK.

Ve hře je více návrhů

Generální ředitel NK se nejprve pokusil popsat jednotlivé fáze rekonstrukce i garantované minimum zpřístupnění knihovních fondů a také vyvrátit spekulace, které se v minulých týdnech objevily v médiích. Podle něj není pravda, že se Národní knihovna na příští tři roky uzavře veřejnosti. Velmi pravděpodobná se prý v tuto chvíli jeví varianta otevření „paralelní knihovny“, která by fungovala v tomto kalendářním roce i roce příštím. Tuto variantu je finančně ochotno podpořit i ministerstvo kultury, celé rozhodnutí je však závislé na nalezení vhodných prostor, které musí splňovat požadavky na plochu o velikosti 3 000 m², nosnosti a optimální vlhkosti. V tuto chvíli jsou ve hře prostory bývalých skladů CO v Praze 7 a budova Kongresového centra v Praze 4.

I nadále bude přístupný depozitář v Hostivaři, kde jsou uloženy knihy z 19., 20. a počátku 21. století. Naopak rekonstrukcí aktuálně prochází starý hostivařský depozitář, kde zatím není jasné, zda se ho podaří zprovoznit ještě v roce 2016, nebo až v roce příštím. Přístupné zůstává i Referenční centrum, které však disponuje pouze 13 místy, takže přístup k digitalizovaným materiálům nabídne jen velmi malému množství zájemců. Podle ředitele Kroupy si aktuálně nedostupné knihy mohou badatelé objednat prostřednictvím meziknihovní výpůjčky, ovšem za stávajících pravidel. Tedy u půjčení knih ze zahraničí by bylo nutné uhradit poplatek ve výši 250–450 Kč podle země, v níž je kniha poptávána. V budově Klementina dojde k uzavření většiny studoven, nepřístupné by měly být i trezorové knihy a staré tisky, které jsou zde uloženy.

V následné diskusi padlo mnoho podnětných návrhů, jimiž se generální ředitel NK slíbil zabývat. Zástupci akademické obce například požadovali, aby vznikla skupina složená z badatelů využívajících ke své práci fondy NK, s níž by byly jednotlivé fáze rekonstrukce konzultovány. Odborníci věnující se na FF UK tzv. malým oborům by přivítali možnost dlouhodobé zápůjčky pro fakultní knihovnu u publikací, které se v ČR vyskytují jen v jednom exempláři a pro studenty představují základní studijní literaturu. Badatelé pracující se starými tisky by si zase rádi vyjednali výjimku umožňující přístup k nedostupným fondům v Klementinu.

Finální podoba jednotlivých fází rekonstrukce a možných náhradních prostor bude známa na konci ledna, kdy o ní bude na tiskové konferenci informována veřejnost. Přesný termín konference zatím není znám, závisí na schválení návrhu památkáři.